

ԵՊՀ ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ 2020-2021

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղն իր ամենամյա գործունեությունն իրականացնում է առաքելությանը համահունչ, ռազմավարական պլանավորման համաձայն և կարևորում պատասխանատվությունը ուսանողների կրթության որակի, մասնագիտական առաջընթացի և նրանց տեսանելի ապագայի համար:

2020թ. դեկտեմբերին ըստ ժամանակացույցի ավարտվել էր ռազմավարական ծրագրի իրականացման ժամկետը, ամփոփվել ծրագրի կատարողականը: 2019թ. արդյունքների հիման վրա դուրս էին գրվել այն գործողությունները, որոնք կամ չէին իրականացվել, կամ իրականացվել էին մասամբ: Եվ 2020-21 ուստարում մասնաճյուղն իր գործունեությունն իրականացրել է այդ կարճաժամկետ պլանի համաձայն, որի իրականացման արդյունքներն ըստ ուղղությունների ներկայացված է այս հաշվետվությունում:

Ղիմորդներ, ուսանողական համակազմ, շրջանավարտներ

2020-2021 ուստարվա համար ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղը բակալավրի առկա ուսուցմամբ ընդունելություն է իրականացրել 11 մասնագիտությունների 12 կրթական ծրագրերով, հեռակա ուսուցմամբ՝ 7 կրթական ծրագրերով, մագիստրատուրայի՝ 1 ծրագրով: 2020-2021 ուստարվա համար մասնաճյուղ դիմել է 439 ղիմորդ, այդ թվում բակալավրի առկա ուսուցման համար 266-ը, հեռակա ուսուցման համար 135-ը, մագիստրատուրայի համար՝ 38-ը: Պետք է նշել, որ վերջին տարիներին նկատվում է ղիմորդների թվի աճ և հաշվետու ուստարվա ղիմորդների թիվը 31%-ով ավել է եղել նախորդ տարվա ղիմորդների թվից: Պետք է փաստենք, որ մասնաճյուղի առկա ուսուցման բակալավրի ղիմորդների կազմը ձևավորվում է հիմնականում Տավուշի մարզից և հաշվետու ուստարում կազմել է ընդհանուր թվի 94.4%-ը: 2020-21 ուստարվա ընդունելության քննությունների արդյունքներով մասնաճյուղ ընդունվել է **325 ղիմորդ**, այդ թվում առկա ուսուցմամբ՝ 212(80%-ը), հեռակա ուսուցմամբ՝ 88(65%-ը), մագիստրատուրա՝ 25 (66%-ը), և սրանք լավ ցուցանիշներ են տարածաշրջանային բուհի համար: Նշենք, որ 2020թ.-ին ղիմորդները նախընտրել են առակա ուսուցմամբ «Ֆինանսներ» (ըստ ոլորտի), «Զբոսաշրջություն», «Ինֆորմատիկա և կիրառական

մաթեմատիկա» կրթական ծրագրերը, իսկ հեռակա ուսուցմամբ՝ «Զբոսաշրջություն» և «Պատմություն» կրթական ծրագրերը:

Պետք է ուրախությամբ նշել, որ երկար տարիներից հետո մասնաճյուղը ընդունելություն է կազմակերպել մագիստրոսական 1 ծրագրով՝ «Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա», որը նպատակ ունի աջակցել մարզի հանրությանը՝ ձեռք բերել երկրորդ մասնագիտություն և դպրոցներն ապահովել անհրաժեշտ կադրերով:

Մասնաճյուղն իրականացնում է դիմորդների հավաքագրման հստակ քաղաքականություն՝ գործադրելով հնարավոր տեղեկատվական գործընթացներ: 2020-2021 ուստարում դպրոց-բուհ շփումները հիմնականում իրականացվել են առցանց՝ հանդիպում-քննարկումների միջոցով: Մինչհամալսարանական կրթության և պրակտիկայի կազմակերպման բաժինը հանդիպումներ է կազմակերպել Տավուշի և Գեղարքունիքի մարզերի դպրոցների 12-րդ դասարանցիների համար՝ նրանց ներկայացնելով տեղեկատվություն մասնաճյուղում տրամադրվող կրթական ծառայությունների մասին: Հաշվետու ուստարում «Բաց դռներ»-ի օրեր, աշակերտների ճանաչողական այցեր մասնաճյուղ և առարկայական օլիմպիադաներ չեն կազմակերպվել՝ պայմանավորված համավարակով:

Վերջին 4 ուստարիների ընթացքում առաջին անգամ գրանցվել է ուսանողական համակազմի աճ. հաշվետու ուստարում կրթական բոլոր աստիճաններում միասին հաշված մասնաճյուղում սովորել է **1288 ուսանող**, որը 75-ով ավել է նախորդ տարվա թվաքանակից: Նշենք, որ հեռակա ուսուցմամբ ուսանողական համակազմը կազմում է ուսանողների ընդհանուր թվի **54.35%-ը**, և վերջին տարիներին նրանց թիվը նվազում է, քանի որ դիմորդների մոտ **40%-ը** չի կարողանում հաղթահարել մրցութային շեմը:

Մասնաճյուղի ուսանողական համակազմը լրացվում է նաև տարածաշրջանի չորս միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններից (ՄՄՈՒՀ) ուսումը շարունակելու հայտ ներկայացրած ուսանողների հաշվին: 2020թ. բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ՄՄՈՒՀ-երի 32 շրջանավարտ շարունակում է ուսումնառությունը մասնաճյուղում տարբեր մասնագիտություններով:

2020-2021 ուսումնական տարում առկա և հեռակա ուսուցմամբ մասնաճյուղն ունեցել է ընդհանուր **365 շրջանավարտ**, այդ թվում առկա ուսուցմամբ 10 կրթական ծրագրով՝ 150 շրջանավարտ (39 անվճար, 111 վճարովի) և հեռակա ուսուցմամբ 7 կրթական ծրագրով՝ 215 շրջանավարտ: Ամփոփիչ ատեստավորումը հաղթահարել են

առկա ուսուցման բոլոր շրջանավարտները, իսկ հեռակա ուսուցման շրջանավարտների **94.4%-ը** (8 ուսանող չի ներկայացել, 4 ուսանող ստացել է անբավարար):

2019-2020 ուստարվա արդյունքներով պետության կողմից ուսման վարձավճարի լրիվ փոխհատուցմամբ ուսանողական նպաստ է տրամադրվել 111 ուսանողի, կրթաթոշակ է տրամադրվել 1-ին կիսամյակում 103 ուսանողի, 2-րդ կիսամյակում՝ 135 ուսանողի: Վճարովի համակարգում սովորող ուսանողներին հատկացվել է ուսման վարձավճարի մասնակի փոխհատուցում, որից օգտվել են սոցիալապես անապահովության համար՝ 84 ուսանող, սահմանամերձ համայնքների համար՝ 221 ուսանող:

Ուսումնական գործընթացի կազմակերպում

2020-21 ուստարվա համավարակային վիճակը ուսանողներին և դասախոսներին ստիպեց կիրառել հաղորդակցվելու և ուսուցումը կազմակերպելու նոր եղանակներ: Մասնաճյուղում բավականին հաջողությամբ թե՛ կառավարումը, և թե՛ ուսումնական գործընթացը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվել են առցանց:

Առցանց դասերը նույնպես կազմակերպվել են ֆիքսված դասացուցակով և մասնաճյուղի SS բաժնի կողմից տրամադրված ZOOM հարթակներում, ինչը հնարավորություն է տվել ուսումնամեթոդական վարչությանը հետևել դասերի իրականացմանը և ապահովել ծրագրերի կատարողականն ամբողջությամբ:

Տարբեր կազմակերպությունների հետ կնքված 35 պայմանագրերի շրջանակներում 2020-2021 ուստարում համաձայն հաստատված ուսումնական պլանների իրականացվել է 30 պրակտիկա (ուսումնական, արտադրական և մանկավարժական) **281** ուսանողի համար (առկա ուսուցում՝ 121 ուսանող, հեռակա ուսուցում՝ 160): Պրակտիկաների 47%-ը կազմակերպվել է առցանց՝ առաջնորդվելով ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2020թ. նոյեմբերին հաստատված «Պրակտիկայի անցկացումը հեռավար (առցանց) եղանակով» բաժնի դրույթներով:

Ուսումնական պրակտիկաները հետաքրքիր, կիրառական և արդյունավետ դարձնելու համար հաշվետու ուստարում ուսանողների համար պրակտիկայի շրջանակներում կազմակերպվել են նաև այցելություններ, քայլարշավներ, ճանաչողական այցեր և այլն:

Հաշվետու ուստարում կրթական նորամուծությունը՝ հետազոտական բաղադրիչի ներդրումն էր կրթական ծրագրերի մասնագիտական դասընթացներում: Հետազոտական աշխատանքների կատարման և գնահատման հետ կապված խնդիրները քննարկելու և փորձի փոխանակման նպատակով Կրթական բարեփոխումների և դասախոսների վերապատրաստման (ԿԲՎ) բաժինը պարբերաբար կազմակերպել է հանդիպում-քննարկումներ ղեկավարների և ուսանողների հետ. քննարկվել են նաև հետազոտական աշխատանքների թեմաների ընտրության, աշխատանքների պատրաստման, դրանց ներկայացման և գնահատման չափանիշների վերաբերյալ դասախոսների մոտեցումները և իրականացված աշխատանքները:

Իսկ ՄԿՈԱ բաժինը յուրաքանչյուր կիսամյակ, հետազոտական աշխատանքների ավարտից հետո, առաջանց հարցման միջոցով իրականացրել է հետազոտական աշխատանքների իրականացումից և գնահատումից դասախոսների և ուսանողների բավարարվածության ուսումնասիրություն :

Հարկ է նշել, որ հետազոտական աշխատանքների կատարումը ուսանողների մեջ առաջացրել է հետաքրքրվածություն և ոգևորություն: Մասնավորապես, 2-րդ կիսամյակի առցանց հարցմանը մասնակցած ուսանողների 75%-ը փաստել է, որ հետազոտական աշխատանքի կատարումը նրանց տվել է նոր գիտելիքներ, վերլուծելու կարողություններ, դատողություններ և եզրակացություններ կատարելու, ինքնուրույն աշխատելու ունակություններ և այլն, ընդ որում այս արդյունքներն էապես բարձր են 1-ին կիսամյակի արդյունքներից:

Դասախոսական կազմ, գիտական գործունեություն

Յուրաքանչյուր բուհի ստեղծարար ու առաջատար ուժը նրա պրոֆեսորադասախոսական կազմն է: Հաշվետու ուստարում մասնաճյուղում դասավանդել և իրենց գիտահետազոտական գործունեությունն են իրականացրել հիմնական ու ԵՊՀ-ից հրավիրված **84** դասախոս, որոնցից **46-ը** (55%-ը) գիտական աստիճանով, այդ թվում **5** (6%) պրոֆեսոր, **31** (37%) դոցենտ, **48** (57%) ասիստենտ ու դասախոս: 2020-21 ուստարում մասնաճյուղի դասախոսները հրատարկել են 2 մենագրություն, 1 դասագիրք, 28 հոդված, մասնաճյուղի գիտական խորհուրդը երեք աշխատակցի երաշխավորվել է դոցենտի գիտական կոչում ստանալու համար, մեկ դասախոս պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսություն, մեկը ստացել է դոցենտի գիտական աստիճան:

Դասախոսների գիտական գործունեությունը խթանելու համար մասնաճյուղը կիրառում է խրախուսման տարբեր մեխանիզմներ, այդ թվում նաև ֆինանսական: «ԵՊՀ ԻՄ-ի աշխատողներին աշխատանքի որոշ տեսակների կատարման համար վճարվող լրավճարների հաշվարկման և վճարման» կարգի պահնջներին բավարարող 9 աշխատակցի վճարվելու է 650.000 ՀՀ դրամ (նախորդ ուստարվա համար այդ գումարը կազմել էր 475.000 ՀՀ դրամ): Նման արդյունքներն ուրախալի են և ապագայում ակնկալում ենք այդ ցուցանիշների աճ:

2020-21 ուստարում Հայաստանում առկա պատերազմական և համավարակային իրավիճակը իր ազդեցությունն է ունեցել թե՛ ուսումնական գործընթացի, և թե՛ գիտական տարբեր միջոցառումների կազմակերպման վրա, մասնաճյուղն ինքը չի կազմակերպել գիտաժողովներ, սակայն մասնաճյուղի ներկայացուցիչները մասնակցել են այլ բուհերում, կամ հաստատություններում կազմակերպված գիտաժողովների:

Մասնաճյուղում գիտական և հետազոտական կյանքի ակտիվացման և աջակցման գործում իր էական դերն է ունեցել 2020թ. դեկտեմբերին հաստատված «Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղում գիտական դրամաշնորհների տրամադրման կարգը: Այն նպատակ ունի մասնաճյուղի գիտական ներուժի, աշխատակիցների և ուսանողների ներգրավմամբ իրականացնել հետազոտություններ մարզի տնտեսական և սոցիալական տարբեր ոլորտների զարգացման համար: 2021թ. մասնաճյուղում հայտարարվել է դրամաշնորհային մրցույթ, որին մրցութային հանձնաժողովի կողմից ընդունվել է 6 հայտ: Փորձագիտական գնահատումների հիման վրա ֆինանսավորման է երաշխավորել 4 թեմա՝ 400-500 հազար դրամ արժողությամբ: Նշենք, որ նշված թեմաների իրականացման աշխատանքներում ներգրավված են մասնաճյուղի 10 դասախոս և 4 ուսանող:

Համագործակցություն

Մասնաճյուղն իրականացնում է տարածաշրջանային, հանրապետական և միջազգային համագործակցային մի շարք ծրագրեր, զարգացնում է կապերը հայաստանյան բուհերի և զանազան կազմակերպությունների հետ տարբեր ոլորտներում: Դրա վառ ապացույցն են միայն 2020-21 ուստարում կնքված համագործակցության 16 հուշագրերը:

Կրթական ու գիտահետազոտական ոլորտներում համագործակցությանը, ակադեմիական շարժունությանը նպաստելուն, ճանաչողական այցեր, պրակտիկաներ, համատեղ գիտաժողովներ կազմակերպելուն են վերաբերում **Շիրակի Մ.Նալբանդյանի անվան պետական համալսարանի**, Երևանի «Գլաձոր» համալսարանի, **Շուշիի տեխնոլոգիական համալսարանի** և **ՀՀ ԳԱԱ գիտակրթական միջազգային կենտրոնի** հետ կնքված հուշագրերը:

Մասնաճյուղը համագործակցում է **Գյումրու տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կենտրոնի** և **Digital wave** ծրագրավորման ընկերության հետ: Բուհ-գործատու այս համագործակցության նպատակն է նպաստել մարզի տեխնոլոգիական կարողությունների զարգացմանը: Գյումրու կենտրոնի կազմակերպած **Web, Java** և **iOS** ծրագրավորման խմբերի դասընթացները հաջողությամբ ավարտել է 30 ուսանող:

Digital wave-ը առավել մոտիվացված ուսանողների համար իրականացրել է անվճար դասընթացներ և ձևավորել ծրագրավորողների առաջին 10 հոգանոց թիմը, որն արդեն իրականացնում է կոնկրետ պատվերներ: Այժմ ընթացքի մեջ է նոր դասընթացներ կազմակերպելու և թիմն ընդլայնելու գործընթացը:

2021թ. օգոստոսին ԵՊՀ ԻՄ-ի և Հայաստանի Հանրապետության **Կենտրոնական բանկի** միջև կնքվել է համագործակցության հուշագիր: Սակայն մինչ այդ արդեն եղել են ձևավորված հարաբերություններ կենտրոնական բանկի Դիլիջանի ուսումնահետազոտական կենտրոնի և մասնաճյուղի միջև «Ֆինանսներ (ըստ ոլորտի)» կրթական ծրագրի իրականացման շրջանակներում: Պաշտոնապես հաստատված համագործակցության նպատակն է ապահովել որակյալ, մրցունակ և միջազգային չափանիշներին համապատասխան տնտեսագիտական կրթություն: Հարկ է նշել, որ ֆակուլտետի ուսանողներն առանձնահատուկ բավարարված են կենտրոնի աշխատակիցների կողմից վարվող դասընթացների որակից և կարևորում են նրանց մատուցած պրակտիկ գիտելիքները:

Համագործակցությունների բազմազանությունը ցուցադրելու համար՝ ներկայացնենք մի քանի կազմակերպություններ, որոնց հետ հաշվետու ուստարում կնքված պայմանագրեր՝

- **«Հայաստանի հաշվապահների ասոցիացիա»** հասարակական կազմակերպություն,
- **ՀՀ կադաստրի պետական կոմիտե**,
- **«Վիքիմեդիա Հայաստան»** գիտակրթական հասարակական կազմակերպություն,

- «Հույսի կամուրջ» հաշմանդամություն ունեցող երեխաների և երիտասարդների իրավունքների պաշտպանության հասարակական կազմակերպություն,
- “Armenian Volunteer Network” ԱՄՆ-ում տեղակայված կրթական միջազգային կազմակերպություն ,
- **Հայաստանյաց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու Տավուշի թեմ:**

Հաջողությամբ շարունակվում է մասնաճյուղի և «Հայ-Ֆրանսիական բարեկամություն և փոխանակում» միության դեռևս 2008 թվականին սկսված համագործակցությունը: 2020թ. հոկտեմբերին և 2021թ. մայիսին միության ներկայացուցիչ **Ջոն Միլեները** այցելել է մասնաճյուղ և այս այցերի ժամանակ հերթական անգամ կրթաթոշակներ հանձնել «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրի 12 ուսանողների:

2020-2021 ուստարվա համար Հայ Առաքելական Եկեղեցու Տավուշի թեմը՝ Եզիպտահայ ընկերակցության «Մաշտոց» հիմնադրամի աջակցությամբ և ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի հետ համագործակցությամբ սահմանել է 100.000-ական ՀՀ դրամի չափով կրթաթոշակ ԵՊՀ ԻՄ-ի՝ սահմանամերձ համայնքների և սոցիալապես անապահով ընտանիքների 28 ուսանողի համար, որից 3 ուսանողի կրթաթոշակ տրամադրել է Տավուշի թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տեր Բագրատ Եպիսկոպոս Գալստանյանը:

ԵՊՀ ԻՄ-ի և «Ռեստարտ Իջևան» գիտակրթական հասարակական կազմակերպության միջև կնքված համագործակցության շրջանակներում ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի բարձր առաջադիմություն ունեցող, սոցիալապես անապահով 15 ուսանողի տրամադրվել է ամենամսյա ֆինանսական աջակցություն:

ԵՊՀ ԻՄ-ի և Հայաստանում ՌԴ դեսպանատան միջև ձևավորված համագործակցության շրջանակներում 2021թ. մայիսին Հայաստանում Ռուսաստանի արտակարգ և լիազոր դեսպան **Սերգեյ Կոպիրկինը** այցելել է մասնաճյուղ: Նշենք, որ ՌԴ դեսպանատան հետ արդյունավետ համագործակցության շնորհիվ մասնաճյուղում հիմնադրվել է **երկու կենտրոն**՝ Տավուշի տուրիզմի զարգացման և հետազոտման և Ռուսաց լեզվի և մշակույթի կենտրոնները: Պայմանավորվածություն է ձևավորվել օգտագործել Գյումրիում Ռուսաստանի գիտության և մշակույթի կենտրոնի ներուժը՝ բարձրագույն կրթության, գիտության և մշակույթի ոլորտում ռուսական բուհերի հետ համագործակցության խորացման ուղղությամբ:

2021թ. ապրիլից Տավուշի մարզպետարանի համագործակցությամբ «Աշխարհագրություն» և «Ես և շրջակա աշխարհը» ուսումնական առարկաները դասավանդող մարզի ուսուցիչների համար կազմակերպվել են սեմինարներների շարք, որին մասնակցել են մարզի շուրջ 7 տասնյակ ուսուցիչներ: Նման դասընթացների կազմակերպումը Մասնաճյուղի համար ձևավորել է վերապատրաստող կազմակերպության հեղինակություն: Մասնաճյուղը հայտադիմում է ներկայացրել ԿԳՄՄՆ և «երաշխավորվել որպես հերթական ատեստավորման ենթակա ուսուցչին վերապատրաստող կազմակերպություն՝ ուսումնական առարկաների ամբողջական փաթեթով»:

Ենթակառուցվածքներ

Նշենք, որ հաշվետու ուստարին առանձնատուկ է եղել ենթակառուցվածքների համալրման առումով: 2020-21 ուստարվա ընթացքում մասնաճյուղի տարածքում բացվել են ժամանակակից սարքավորումներով հագեցած 3 կենտրոն, մեկ լաբորատորիա և մեկ հիշատակի լսարան:

Ուսանողների ստեղծարար և հետազոտական գործունեությանն է նպաստում Եվրոմիության «EU4Youth-SEED» ծրագրի շրջանակներում 2021թ. փետրվարին բացված ԵՊՀ ԻՄ-ում գործող **Գիտելիքի նորարարական հաբբ**: Իր գործունեության կարճ ժամանակահատվածում Հաբբ դարձել է անվտանգ, հարմարավետ և հասանելի աշխատանքային տարածք ֆորմալ և ոչ ֆորմալ կրթության համար, սոցիալական ձեռներեցության ոլորտում դասընթացների, սեմինարների և տարբեր միջոցառումների կազմակերպման վայր:

Մասնաճյուղի կարևոր ձեռքբերումներից է 2020թ. բացված **«Ամերիկյան գրադարան և դասընթացների կենտրոն»-ը**, որը ձևավորվել է ԱՄՆ դեսպանության աջակցությամբ: Կենտրոնը հագեցած է անհրաժեշտ սարքավորումներով, ունի ամերիկյան գրքերի և այլ նյութերի հարուստ հավաքածու, որից ազատ օգտվում են մասնաճյուղի դասախոսները և ուսանողները: Կենտրոնը տեղի համայնքի համար կազմակերպում է տարբեր դասընթացներ՝ անգլերենի ուսուցում, մեդիագրագիտություն, նախագծերի մշակում և իրականացում, առաջնորդական և հաղորդակցության հմտություններ և այլն:

2020թ. նոյեմբերին **Գյումրիում Ռուսաստանի գիտության և մշակույթի կենտրոնի** միջև կնքված հուշագրով ամրագրվել են համագործակցության մի շարք ուղղություններ

կրթության, գիտության, մշակույթի, երիտասարդական քաղաքականության ոլորտներում և մասնաճյուղում բացվել է **Ռուսական կենտրոնը**: Կենտրոնում հաշվետու ժամանակահատվածում կազմակերպվել են շուրջ 3 տասնյակ մշակութային և գիտակրթական միջոցառումներ՝ ցուցահանդեսներ, փառատոներ, մրցույթներ, օլիմպիադաներ, գիտական կոնֆերանսներ, կլոր սեղաններ, դասախոսություններ և այլն: Կենտրոնում ակտիվ գործում է «Ռուսական գրականության սիրահարների ակումբը»: Ա.Սոլժենիցինի անվան արտասահմանյան ռուսական տան կողմից կենտրոնին է նվիրաբերվել մեծ քանակությամբ գրականություն:

Բնական գիտությունների ֆակուլտետում ստեղծվել է հետազոտական փորձարարական լաբորատորիա, որի տեխնիկական վերազինման աշխատանքներն ավարտվել են, և այն այժմ դարձել է «Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա» կրթական ծրագրի ուսանողների ամենասիրելի և գործնական տարածքը:

2021թ. հունիսին ԵՊՀ ԻՄ-ում բացվել է մասնաճյուղի շրջանավարտ, արցախյան 44-օրյա պատերազմում անմահացած հերոս Շիրակ Գասպարյանի անվան լսարան:

Հաշվետու ուստարում ուսումնական գործընթացի պատշաճ կազմակերպման և աշխատանքային պայմանների բարելավման նպատակով մասնաշենքերում կատարվել են լսարանների և այլ ենթակառուցվածքների շուրջ 600 քառ.մ մակերեսով վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքներ: Հիմնանորոգվել են Գիտելիքի նորարարական հաբի, «Տավուշ» հետազոտական կենտրոնի, բնական գիտությունների ֆակուլտետի ուսումնական լաբորատորիայի համար հատկացված տարածքները: Մինչև ուսումնական տարին սկսելը ներկայանալի տեսքի են բերվել նաև մասնաճյուղում գործող 3 լաբորատորիաները, 8 արվեստանոցները, գրադարանը և լսարանները:

Հաշվետու ուստարում, համավարակով պայմանավորված, ուսումնական և քննական գործընթացները, տարատեսակ հանդիպում-քննարկումները, գիտական խորհրդի և տնօրենության նիստերը կազմակերպվել են լսարանային, առցանց և հիբրիդային եղանակներով: Այդ գործընթացների անխափան և արդյունավետ կազմակերպման համար ֆակուլտետներում տեխնիկապես վերազինվել է 12 լսալսարան:

Բարձրացվել է ներքին համակարգչային ցանցի թողունակությունը և կազմում է 100 մբ/վ է (50 մբ/վ ըստ միացման կետերի): Մասնաճյուղում գործարկվող բոլոր 191 համակարգիչները միացված են ներքին ցանցին և համացանցին: Նախատեսվում է աստիճանաբար անցնել ներքին անլար ցանցի:

Գրադարան

Մասնաճյուղի գրադարանն ուսանողների և դասախոսների սիրելի վայրերից մեկն է, որտեղ բացի գրականություն ձեռք բերելուց՝ նրանք մասնակից են դառնում նաև գրքերի շնորհանդեսների, գրական ընթերցումների, նոր գրքերի քննարկումների, ինչպես նաև համալսարանական տարբեր միջոցառումների: Գրադարանում առկա համակարգիչները հարավորություն են տալիս աշխատել գրադարում, օգտվել գրադարանի հարուստ էլեկտրոնային պաշարներից, որը առաջարկում է մոտ 950 էլեկտրոնային գիրք (հիմնականում դասագրքեր, մենագրություններ, ինչպես նաև գիտական ամսագրեր և այլն): Գրադարանը հաշվետու ուստարվա ընթացքում ձեռք է բերել, կամ նվեր է ստացել ընդհանուր առմամբ 341 գիրք և ուսումնական տարվա ավարտին ունի 19.578 գիրք:

Նշենք, որ գրադարանի աբոնենտները կազմում են մասնաճյուղի ուսանողների և աշխատողների ընդհանուր թվի 70%-ը: Ակնհայտ է, որ համակարգչային տեխնիկայի ու մատչելի ինտերնետ կապի առկայությունը մարդկանց հնարավորություն է տալիս օգտվել առցանց տարբեր հարուստ գրադարաններից, սակայն պետք է փաստել, որ այնուամենայնիվ, մասնաճյուղի գրադարանային պաշարները թույլ են տալիս լինել ու մնալ պահանջված:

Որակի ներքին ապահովում, կրթական բարեփոխումներ

Յուրաքանչյուր բուհի բարձր հեղինակությունը և վարկանիշը ձևավորվում են նրա մատուցած որակյալ կրթությամբ ու գիտությամբ, հանրությանը տրամադրած ծառայություններով: Ուստի մասնաճյուղը մշտապես ձգտում է բարելավել իր կրթական գործառույթները՝ ակտիվացնելով մասնաճյուղում որակի ներքին ապահովման գործընթացները, աջակցելով իր դասախոսական կազմի մասնագիտական որակների բարձրացմանը և ուսանողների կրթական կարիքների բավարարմանը: Մասնաճյուղում այս գործընթացները համակարգում և իրականացնում են դեռևս 2011 թվականից գործող մասնագիտական կրթության և որակի ապահովման (ՄԿՈԱ) բաժինը և նորաստեղծ կրթական բարեփոխումների և դասախոսների վերապատրաստման (ԿԲԴՎ) բաժինը:

Որակի ապահովման բաժինը՝ որակի գործընթացներին աջակցող ուսանողական խմբի հետ միասին, հաշվետու ուստարում իրականացրել է խոհրդատվական, պլանավորման, փաստաթղթերի ստեղծման և վերանայման, շահակիցների բավարարվածության ուսումնասիրության և գործընթացների արդյունավետության

գնահատման մի շարք աշխատանքներ: Յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա սկզբից բաժինն աջակցում է բոլոր ստորաբաժանումներին ռազմավարական ծրագրին համապատասխան իրականացնել տարեկան պլանավորում և կատարողականի վերլուծություն: 2020թ. դեկտեմբերին բաժնի կողմից կազմվել է մասնաճյուղի 2016-20թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրի կատարողականի զեկույցը:

Բաժինը մշակել, ստորաբաժանումներում քննարկել և 2021թ. փետրվարին ԳԽ-ի հաստատմանն է ներկայացրել «Էթիկայի կանոնագիրքը», որում սահմանված են էթիկայի սկզբունքները, ակադեմիական ազնվություն և անազնվություն, ԵՊՀ ԻՄ ղեկավարների, վարչական և ակադեմիական աշխատակազմի և ուսանողների էթիկական վարքագծի կանոնները, կարգապահական տույժերը և նրանց տրման ընթացակարգը, էթիկայի հանձնաժողովի իրավասությունները և պարտականությունները:

Նշենք, որ ՄԿՈԱ բաժինը, ըստ ժամանակացույցի, իրականացնում է ներքին շահակիցների կարիքների ուսումնասիրություններ, մասնաճյուղի գործունեության արդյունավետության և կատարողականի գնահատում՝ գնահատման առանցքային ցուցանիշների (ԳԱՑ) օգնությամբ, հավաքագրված տվյալների վերլուծությունների հիման վրա կազմում խնդիրների և բարելավման առաջարկների փաթեթ:

2021թ. հունիսին մասնաճյուղը ԵՊՀ կազմում անցել է փորձագիտական գնահատում՝ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման նպատակով՝ նախօրոք իրականացնելով ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծություն: Փորձագիտական խմբի հետ հանդիպումներին մասնաճյուղը ներկայացնող մեր դասախոսները և ուսանողները ակտիվ և բովանդակալից մասնակցություն են ունեցել՝ մասնաճյուղի մասին ձևավորելով բարձր կարծիք:

Բուհի դասախոսական կազմի մանկավարժական կարողությունների և հմտությունների արդիականացումն ու զարգացումը մշտապես ղեկավարության ուշադրության կենտրոնում է, որին աջակցում է Կրթական բարեփոխումների և դասախոսների վերապատրաստման բաժինը: 2020-21 ուստարում բաժնի կողմից կազմակերպվել են ուսուցման ժամանակակից մեթոդերի և տեխնոլոգիաների վերաբերյալ 12 վերապատրաստումներ, որոնք հիմնականում անց են կացվել առցանց, և որոնց մասնակցել է մասնաճյուղի 55 դասախոս:

2020-21 ուստարում Կրեդիտային համակարգով ԵՊՀ ԻՄ դասախոսական կազմի որակավորման բարձրացման 2016-21 կրթագիտական ծրագրի շրջանակներում

մասնաճյուղն առաջին անգամ ներգրավվել է ԵՊՀ-ի կողմից կազմակերպվող վերապատրաստումներին: Մասնաճյուղի դասախոսները մասնակցել են ԴՈԲ կրթագիտական ծրագրի բոլոր մոդուլներով կազմակերպված վերապատրաստման 9 դասընթացների:

ԿԲԴՎ բաժինը կազմակերպել է հանդիպում-քննարկումներ «Կորպուսային լեզվաբանություն», «Ինքնության դրսևորումները պատմամշակութային համատեքստերում», «Հաղորդակցության դիվանագիտություն» թեմաներով, իրականացրել է «Ուսուցման կազմակերպումը Google Apps-ի և նրա գործիքակազմի միջոցով», «Աշխատանքը Zoom հարթակում» վերապատրաստման դասընթացները:

2021թ. փետրվարի 2-ից 4-ը ԵՊՀ ԻՄ-ի 19 դասախոսներ մասնակցել են «Առցանց դասավանդման հմտությունների զարգացում» վեբինարին:

Հաշվետու ուստարում ԿԲԴՎ բաժնի կողմից մշակվել կամ վերանայվել են կրթական և գնահատման գործընթացը կարգավորող մի շարք փաստաթղթեր, այդ թվում՝ ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի պատրաստման կարգերը, հետազոտական, ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի գնահատման ռուբրիկները: Մշակվել է ԵՊՀ ԻՄ-ում հետազոտական աշխատանքների պատրաստման կարգը, մշակման փուլում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման կարգը և հետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդական ուղեցույցը:

ՄԿՈԱ բաժնի հետ միասին ԿԲԴՎ բաժինը վերանայել է կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման և պարբերական վերանայման կարգը, որից հետո ԿԲԴՎ բաժինը 2021թ. ապրիլից մասնաճյուղում սկսել է ծրագրերի մոնիտորինգը:

Հաշվետու ուստարում վերանայվել են մասնաճյուղի բոլոր 12 կրթական ծրագրերը, պատրաստվել և վերանայվել է «Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա» մագիստրոսական կրթական ծրագիրը, առանձին կազմվել են կրթական ծրագրեր նաև հեռակա ուսուցման մասնագիտությունների համար:

Սոցիալական աջակցության ծրագրեր

Աշխատակիցների հանգիստի և առողջության ապահովումը մասնաճյուղի գերակա խնդիրներից է:

2020-21 ուստարվանից մասնաճյուղն ամբողջությամբ անցել է 5 օրյա աշխատանքային գրաֆիկի՝ ազատելով երկուշաբթի օրը և աշխատանքային դարձնելով շաբաթ օրը: Նման գրաֆիկը առանձնապես հարմար է Երևանից ժամանող դասախոսական կազմի համար:

Արդեն երկրորդ տարին է մասնաճյուղի հիմնական աշխատակիցներն օգտվում են առողջության ապահովագրությունից «Նաիրի ինշուրանս» ապահովագրական ընկերության հետ կնքված պայմանագրով՝ անվճար ստանալով մի շաբթ Բժշկական ծառայությունն:

Մասնաճյուղի աշխատակիցները և ուսանողները նույնպես ԵՊՀ-ի մյուս աշխատակիցների հետ հավասար հնարավորություն ունեն օգտվելու համալսարանական հանգստի բազաներից:

Մասնաճյուղն իր ֆինանսական միջոցներից 2020-2021 ուստարվա համար ուսանողական նպաստի ձևով 15 ուսանողի տրամադրել է 100% փոխհատուցում, կատարել ուսման վարձավճարի 234 մասնակի փոխհատուցում (քառօրյա պատերազմի մասնակից 17 ուսանող, տնօրենի հայեցողությամբ՝ 127 ուսանող):

2020թ. սեպտեմբերի 27-ին Արցախի դեմ ռազմական գործողություններ սկսվելու հառաջին օրվանից «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը նախաձեռնել էր «Մենք ենք, մեր սահմանները. բոլորս Արցախի համար» խորագրով համազգային դրամահավաք-արշավը, որին միացել է Հայաստանից ու աշխարհի չորս ծայրերից ողջ հայությունը: Համազգային դրամահավաքից անմասն չի մնացել նաև մասնաճյուղը՝ հատուկ բացված հաշվեհամարին փոխանցելով 6.500.000 ՀՀ դրամ:

Ֆինանսական ծախսեր

Նույնիսկ պատերազմի և համավարակի պայմաններում, վարձավճարների հավաքագրման գործում առկա դժվարությունների պայմաններում, մասնաճյուղում կատարվել են անհրաժեշտ ներդրումներ, ֆինանսներ են տրամադրվել սոցիալական ծրագրերին, գիտական գործունեության, դրամաշնորհների համար և այլն: Մասնաճյուղը ձևավորել է 700 մլն. դրամի հավասար ֆինանսական ապահովության բարձիկ, ինչը որոշակի վստահություն է տալիս գործընթացների պլանավորման հարցում:

Նշենք, որ 2020թ.-ին մասնաճյուղի տարեկան բյուջեն նախորդ տարիների համեմատ էապես չի փոխվել. 2019թ.-ի համեմատ այն նվազել է 1,5%-ով: 2020թ. տարեկան բյուջեի

58.9 %-ը կազմել են վճարովի ուսուցման ծառայության եկամուտները, իսկ ահա ծախսերի ընդհանուր ծավալում գերակշռել են աշխատանքի վարձատրության ծախսերը՝ **80%**: Ուսումնական ծախսերը 2020թ. կազմել է **54.5%**, որը վերջին 5 տարիների համար ամենաբարձր ցուցանիշն է:

2020թ. մեկ ուսանողին ընկնող եկամուտների ծավալը կազմել է 418.5 հզ.դրամ, իսկ մեկ ուսանողին ընկնող ծախսերի ծավալը ավելացել է՝ կազմելով 355.3 հզ.դրամ, ինչը պայմանավորված է ընդհանուր ուսումնական ծախսերի աճով:

Վերջին երեք տարիներին նվազել է տարեկան էներգածախսը՝ պայմանավորված խնայողության ռեժիմների կիրառմամբ: 2019-2020թ. մեկ մարդուն ընկնող էներգածախսն էապես նվազել է՝ կապված նաև համավարակի պայմաններում դասապրոցեսի առցանց իրականացմամբ:

Պաշտոնական կայք, հաշվետվություն հանրությանը

Մասնաճյուղի գործունեությունը ներքին և արտաքին շահակիցների համար ամբողջությամբ թափանցիկ և հասանելի է մասնաճյուղի պաշտոնական կայքի միջոցով, որի ձևը փաստացի հնացել է (համալսարինի օժանդակությամբ մենք այն պլանավորում ենք արդիականացնել այս տարի), սակայն բովանդակային բաղադրիչներն անընդհատ հարստացվում են՝ դարձնելով այն ուսանողների, դասախոսների և մյուս շահակիցների համար տեղեկատվության վստահելի հարթակ:

Մասնաճյուղի պաշտոնական կայքը 2021 թ. հունիսի 10-ի դրությամբ ունեցել է 272 էջ՝ 3247 նյութերով: Հաշվետու ուստարում միայն կայքի «Ինֆորմացիա» բաժնի 7 էջերում տեղադրվել է **220** նյութ, այդ թվում՝ 43 հոդված ու տեսանյութ՝ «ԶԼՄ-ները մեր մասին» էջում, 67 հայտարարություն, 80 նորություն, 19 իրադարձություն, 11 տնօրենության նիստեր, 3 հարցուպատասխան:

Հարկ է նշել, որ պատերազմական իրադարձություններից հետո կայքի նորաստեղծ «Մեր քաջ զինվորականները» էջը համալսարանականների և հանրության ամենապահանջված էջն է, որում ներկայացված են պատերազմում անմահացած մասնաճյուղի հերոս ուսանողներն ու շրջանավարտները:

Հասարակության տարբեր խմբերի հետ հետադարձ կապը ընդլայնելու համար մասնաճյուղի արտաքին կապերի բաժինն օգտագործում է սոցիալական ցանցերում գործող մի քանի հարթակներ, մասնավորապես, **“Facebook”** սոցիալական ցանցում գործող

խումբը, որը 2021թ. հունիսի դրությամբ ուներ **3500 անդամ** և ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի էջը՝ **4941 հետևորդով**: 2020-2021 ուստարվա ընթացում կայքի «Մրցույթներ և թափուր հաստիքներ» բաժնում տեղադրվել է **120 թափուր** հաստիքների վերաբերյալ հայտարարություն, արդյունքում շուրջ երեք տասնյակ **շրջանավարտ** անցել է աշխատանքի տարբեր կազմակերպություններում:

Ուսանողական կառույցներ, ուսանողների նվաճումներ

Մասնաճյուղի ուսանողներն իրենց գաղափարներով ու ծրագրերով համախմբվում են ֆակուլտետային և մասնաճյուղային ուսանողական կառույցների շուրջը՝ Ուսանողական խորհրդի և Ուսանողական գիտական ընկերության:

Հաշվետու ուստարում մասնաճյուղի ուսանողական գիտական ընկերությունը ուսանողների համար իրականացրել է 172 գիտական, կրթական, մշակութային ծրագրեր և միջոցառումներ, այդ թվում՝ 4 ինտելեկտուալ խաղ, 21 սեմինար քննարկումներ, 3 կինոդիտում, 2 գիտաճանաչողական այց, 2 մրցույթ, 125 դասընթացներ, որոնք կազմակերպել են ուսանողների նախաձեռնած **մասնագիտական ակումբները**՝ պատմաբանների, բանասերների, լեզվաբանների, մանկավարժների, տնտեսագետների, ծրագրավորողների և այլն՝ համախմբելով հետաքրքրասեր և կրեատիվ ուսանողների:

ՈԻԳԸ-ի կողմից հաշվետու ուստարում կազմակերպել է բարեգործական **ցուցահանդես-վաճառք** «Հանուն մեր զինվորների», որով ֆինանսական աջակցություն են ցուցաբերել պատերազմում վիրավորում ստացած 2 զինվորների՝ յուրաքանչյուրին 100 000-ական դրամ:

Ուսանողական խորհուրդը այն ինքնավար կառույցն է, որը բարձրաձայնում է ուսանողների խնդիրները, վեր է հանում նրանց ուսումնական և մշակութային կարիքները և հետամուտ է դրանց լուծմանը:

Հաշվետու ուստարում կառույցի ներսում գործող 6 մշտական հանձնաժողովների, ռազմահայրենասիրական ակումբի և ֆակուլտետային խորհուրդների կողմից կազմակերպվել են մեկ տասնյակից ավել հանդիպումներ (ուսանողների, մարզի ղեկավար կազմի ներկայացուցիչների, համալսարանի կառավարման մարմինների, մարզի ՀԿ-ների, ԵՊՀ ՈԻԽ-ի, ԱրՊՀ ՈԻԽ-ի հետ), մարզի տարբեր կազմակերպությունների հետ համագործակցությամբ իրականացրել են մի շարք բարեգործական ծրագրեր (օրինակ, նվերներ Այգեպար գյուղի մանկապարտեզի սաներին,

առաջին անհրաժեշտության իրերի, սննդի, հագուստի, հիգիենայի պարագաների հավաքագրում և բաշխում մարզի սահմանագծում ծառայող զինվորներին, «Արդի երիտասարդության ռեալ հնարավորությունները մարզում» փորձի փոխանակում-քննարկում՝ «Այգեպանի տնակ»-ի անձնակազմի հետ և այլն):

Մասնաճյուղի ուսանողական խորհուրդը արդյունավետ համագործակցում է Մայր բուհի ՈԻԽ-ի հետ և նրանց աջակցությամբ ստեղծվել և ֆեյսբուք սոցիալական ցանցում գործում է «Տավուշի երիտասարդներ» խումբը, որը դարձել է ՀՀ տարբեր բուհերում սովորող տավուշեցի ուսանողների և շրջանավարտների հաղորդակցման և արդյունավետ քննարկումների հարթակ:

2021թ. հունվարին Մ.Վ.Լուսինոսովի անվան Մոսկվայի պետական համալսարանի Երևանի մասնաճյուղում կայացել է **ուսանողների օրվան** նվիրված հանդիսավոր միջոցառում, որը կազմակերպվել էր **Գիտության և մշակույթի Երևանի ռուսական կենտրոնը՝ Հայաստանում Ռուսաստանի համալսարանների ուսանողների ասոցիացիայի** հետ համատեղ: Միջոցառման շրջանակներում «Տարվա լավագույն ուսանող» անվանակարգում մրցանակի է արժանացել հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետի 2-րդ կուրսի ուսանողուհի **Լիանա Կարենի Կարապետյանը**:

Վերջում ներկայացնենք մասնաճյուղի մարզական հաջողության մասին: 2021թ. փետրվարին կայացած սամբոյի Հայաստանի պատանեկան առաջնությունում 98+ կգ քաշային կարգում մասնաճյուղի «Պատմություն» մասնագիտության 1-ին կուրսի ուսանող **Գրիգոր Բեկնազարյանը** դարձել է առաջնության հաղթող՝ նվաճելով Եվրոպայի և աշխարհի առաջնություններին մասնակցելու ուղեգիր և պարգևատրվել է ոսկե մեդալով ու պատվոգրով:

Ուրախությամբ կարող ենք փաստել, որ մասնաճյուղն արդյունավետ կատարում է իր առջև դրած խնդիրները և ասել, որ ունենալով Մայր բուհի նման աջակից և հենարան, մասնաճյուղը կդառնա ուսումնագիտական եզակի կենտրոն՝ իր շուրջը հավաքելով մարզի ստեղծագործ ու խելացի երիտասարդությանը:

Ա.Մակարյան

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի տնօրենի պաշտոնակատար

Ֆիզ.մաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ